

SOPHIANUM

Dyslexiebeleidsplan
Schooljaar 2020-2021

DYS-

LEX-

IE.....

HOE SPEL
JE DAT?

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Wat is dyslexie?	3
3. Een geldige dyslexieverklaring	3
4. Ondersteunings- en signaleringstrajecten	3
4.1 Het ondersteuningstraject voor dyslectische brugklassers	3/4
4.2. Het ondersteuningstraject instromers en tussentijds een dyslexieverklaring	4
4.3. Het signaleringstraject voor mogelijk dyslexie in andere leerjaren	4/5
5. Omgaan met dyslexie tijdens schooltijd	6
<i>Leerlingen die geen gebruik maken van L2S</i>	6
<i>Leerlingen die gebruik maken van L2S</i>	6
<i>Specifieke afspraken bij de talen</i>	6
6. Wat doe ik als leerling om op een goede manier met mijn dyslexie om te gaan?	7
7. Moderne vreemde talen en dyslexie	8
<i>Dispensatie voor een taal</i>	8/9
<i>Toetsweken en schoolexamens</i>	10
<i>Centraal eindexamen</i>	10
8. Bronnen	10
<i>Boeken</i>	10
<i>Sites</i>	10
<i>Tools</i>	10
Bijlage 1: Checklist dyslexieverklaringen scholen en instellingen	11/12
Bijlage 2: Dyslexiepas	13
Bijlage 3: Beoordelingsmodel Nederlands	14/15
Bijlage 4: Beoordelingsmodel Moderne Vreemde Talen	16/17
Contactgegevens	18

1. Inleiding

Op onze school hebben we faciliteiten voor begeleiding, zodat leerlingen de passende ondersteuning kunnen krijgen. Dit geldt ook voor dyslectische leerlingen. Het doel van onze dyslexiebegeleiding is: het leerproces van een leerling vanaf de start te ondersteunen om uiteindelijk de leerling een passend diploma te laten behalen.

Het ondersteuningsaanbod voor leerlingen met dyslexie staat beschreven in dit protocol.

2. Wat is dyslexie?

Bij dyslexie gaat lezen, spellen en ook zelfs schrijven, gezien de leeftijd en het onderwijsniveau, veel te moeizaam, terwijl een kind wel een gemiddelde intelligentie heeft. Er is alleen sprake van dyslexie als er geen andere oorzaken zijn die de leesproblemen kunnen verklaren. Bij dyslexie kunnen zowel lees- als spellingsproblemen voorkomen, maar deze komen ook los van elkaar voor.

Officieel wordt dyslexie in Nederland aangeduid als: "Een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau." Hardnekkigheid is een belangrijk kenmerk van dyslexie, niet alleen bij het leren lezen en spellen, maar ook bij het snel en vlot kunnen lezen.

3. Een geldige dyslexieverklaring

Een geldige dyslexieverklaring is gebaseerd op degelijk psychologisch onderzoek dat verricht moet zijn door een gekwalificeerde orthopedagoog en/of psycholoog. In bijlage 1 staan de wettelijke eisen die aan een dyslexieverklaring worden gesteld.

4. Ondersteunings- en signaleringstrajecten

4.1 *Het ondersteuningstraject voor dyslectische brugklassers*

Tussen aanmelding en start schooljaar - voorbereiding

Bij de aanmelding wordt duidelijk welke leerlingen met een dyslexieverklaring gekozen hebben voor SG Sophianum. Voor de zomervakantie is een bijeenkomst voor de nieuwe brugklassers met dyslexie en hun ouders. De eerste opzet van de dyslexiepas wordt gemaakt. Na toelating gaan de remedial teachers de dossiers inhoudelijk bekijken. De documenten worden in het leerlingvolgsysteem opgenomen.

Tussen start schooljaar en herfstvakantie: het opstarttraject

De dyslectische leerlingen krijgen in een klein groepje wekelijks 5 keer ondersteuning

van een van de remedial teachers, hoe om te gaan met hun dyslexie in het voortgezet onderwijs.

De volgende onderwerpen komen tijdens dat traject aan bod:

- Dyslexie: wat is dyslexie en hoe ga je er op school mee om?
- L2S (met de leerlingen die als brugklasser de RT-lessen volgen, wordt dit programma gezamenlijk geïnstalleerd. De andere leerlingen kunnen het zelfstandig downloaden op de site van intowords.nl. School is niet verantwoordelijk voor de installatie).
- L2S: Aanpassing van de keuze in vakken kan elke eerste week van een nieuwe periode.
- Tips voor het leren van de talen
- Leren leren

Aan het eind van dit traject wordt samen met de leerling de dyslexiepas eventueel herzien met de remedial teacher (bijlage 2). Mocht een leerling nog extra begeleiding nodig hebben, dan wordt aansluitend op het starttraject een individueel traject opgestart. (Maximaal 6 sessies)

Het vervolg – volgen van de leerling

De remedial teachers volgen de dyslectische leerlingen. Als zij signalen krijgen van de mentor/ vakdocent dat een leerling extra hulp nodig heeft, dan wordt die dyslectische leerling uitgenodigd. Ook de leerling zelf kan hulp vragen bij de remedial teachers. Als het nodig is, wordt een begeleidingstraject gestart voor maximaal 6 sessies.

Met de dyslexiekaart kan de leerling altijd aan de vakdocenten laten zien welke faciliteiten zijn afgesproken.

4.2 Het ondersteuningstraject instromers of het tussentijds verkrijgen van een dyslexieverklaring

Zowel instromers als leerlingen die tussentijds een dyslexieverklaring ontvangen, krijgen een individueel opstarttraject (of in kleine groepjes) met de remedial teacher. De volgende zaken komen aan de orde: L2S, dyslexiekaart en de hulpvragen die de leerling heeft.

Daarna is het traject identiek aan '*Het vervolg – volgen van de leerling*' hierboven.

4.3 Het signaleringstraject voor mogelijk dyslexie in andere leerjaren

Als door mentor en vakdocenten opgemerkt wordt dat een leerling mogelijk dyslexie heeft zullen de volgende stappen gezet worden:

- 1 De mentor onderzoekt middels een PM1 (professioneel moment) of er aan de manier van leren leren gewerkt kan worden.

- 2 De mentor verzamelt alle gegevens die over een leerling bekend zijn en bespreekt de aanvraag met de remedial teachers.
- 3 Als er vermoedens zijn van dyslexie, dan wordt een nulmeting gestart door de remedial teachers. Aansluitend volgt een remediërend traject van een half jaar, gevolgd door de eindmeting. (Signaleringsdictee)
- 4 Voor leerlingen die niet vooruitgegaan zijn in spellen en/of lezen, wordt een eindverslag gemaakt en er wordt bekeken of zij aan de dyslexiecriteria voldoen. Dit wordt met ouders en mentor gedeeld. Verantwoordelijkheid en kosten voor een eventueel onderzoek liggen bij de ouders.
- 5 Als er een dyslexieverklaring komt, krijgt de leerling direct faciliteiten. Ook zal de remedial teacher een dyslexiekaart maken en ondersteuning bieden als er hulpvragen zijn.

5. Omgaan met dyslexie tijdens schooltijd

Leerlingen die geen gebruik maken van L2S

Deze leerlingen draaien normaal mee tijdens de lessen. Zij hebben de tools gekregen hoe om te gaan met dyslexie. Met hun dyslexiekaart kunnen zij aan de docenten laten zien welke faciliteiten zijn afgesproken. Bij toetsing hebben ze recht op extra tijd (25%). Dat kan ook via vermindering van opdrachten. Tijdens toetsen zitten zij apart in lokaal 35a. Zo kunnen we garanderen dat deze leerlingen ook extra tijd krijgen.

Als er problemen zijn die voortkomen uit de dyslexie, kunnen zij zich melden bij de remedial teachers. Zij bekijken wat nodig is, om de problemen op te lossen waar de leerling tegenaan loopt.

Tijdens de toetsweken worden de leerlingen die dyslectisch zijn en geen L2S gebruiken in het tijdverlengerslokaal ingeroosterd.

Leerlingen die gebruik maken van L2S

L2S is een voorleesprogramma dat thuis en op school gebruikt kan worden. De dyslectische leerlingen krijgen via de remedial teachers informatie over L2S. Een L2S-account is noodzakelijk bij digitaal werken tijdens de lessen en de toetsen. Dyslectische leerlingen (die een zeer laag leestempo) hebben mogen proefwerken met een laptop met L2S maken. De leerling moet oortjes bij zich hebben.

Tijdens de vaklessen mogen leerlingen op hun eigen laptop met L2S en hun digitale boeken werken. In de klas heeft de leerling de mogelijkheid om digitale schoolboeken te gebruiken. Die worden op wens door school besteld, voor zover leverbaar door Dedicon. School neemt de verantwoordelijkheid voor de aanschaf van de digitale schoolboeken, maar downloaden en installeren is eigen verantwoordelijkheid.

L2S: Aanpassing van de keuze in vakken waarvan de toetsen op L2S aangeleverd moeten worden, kan elke eerste week van een nieuwe periode.

Specifieke afspraken bij de talen

Naast het gebruik van een laptop met L2S zijn er bij de talen afspraken gemaakt over de beoordeling van dyslectische leerlingen bij toetsen. Voor Nederlands zijn de afspraken te vinden in bijlage 4 en voor de moderne vreemde talen in bijlage 5.

6. Wat doe ik als leerling om goed met mijn dyslexie om te gaan?

1. Tijdens de les:

- zorg ik voor goede aantekeningen, of ik kopieer ze.
- zorg ik voor een goede correctie van mijn huiswerk.
- vraag ik indien nodig om hulp.
- leg ik de dyslexiekaart op tafel.
- weet ik, wat het huiswerk voor de volgende keer is.

2. Wanneer ik huiswerk maak:

- zorg ik voor een goede planning
- zorg ik voor een werkplek, waar ik mij goed kan concentreren.

3. Wanneer ik de lesstof moet leren:

- begin ik minimaal 5-6 dagen van tevoren.
- zorg ik voor een goede planning, waarbij ik de leerstof minimaal 3 keer herhaal.
- maak ik gebruik van nagekeken, gecorrigeerde werkboekopdrachten.
- maak ik gebruik van websites en extra oefenopdrachten van de docent (e).
- leer ik actief; door het maken van eigen samenvattingen en/ of mindmaps.

4. Bij toetsing:

- lees ik nauwkeurig.
- maak ik gebruik van een markeerstift, om belangrijke delen van de vraag te markeren.
- controleer ik mijn werk, heel precies.
- zet ik duidelijk D bovenaan het antwoordblad en vraag ik zo nodig extra tijd.

5. Luisterboeken:

- te leen bij de bibliotheek.
- als het boek uitgeleend is, kan deze via een ander filiaal gereserveerd worden.
- je kunt gebruik maken van:

* 'De luisterbieb-app' (<http://www.bibliotheek.nl/luisterboeken.html>)

* 'Passend lezen' (<https://www.passendlezen.nl/home>) Aanmelden via (<https://catalogus.aangepastlezen.nl/inschrijven>)

* 'Superboek' (<http://www.superboek.nl/>)
Aanmelden via (<http://catalogus.superboek.nl/inschrijven>)

7. Moderne vreemde talen en dyslexie

Vrijstelling 2e vreemde taal VMBO

Leerlingen op het VMBO moeten in de eerste twee jaar Frans of Duits volgen. Ontheffing voor beide de talen is niet mogelijk. Wel kan de school zelf invulling geven hoe het onderwijs van deze talen eruitziet. Er kan bijvoorbeeld meer nadruk gelegd worden op mondelinge communicatie en minder op leesvaardigheid. Wel moet er rekening gehouden worden met de doorstroommogelijkheid.

NB: Er is ontheffing mogelijk voor beide talen, wanneer een leerling Spaans, Arabisch of Turks volgt of bij leerlingen die in het buitenland onderwijs hebben gehad en daar te weinig Duits of Frans hebben gehad.

In de bovenbouw van het VMBO zijn er weinig mogelijkheden tot ontheffing geregeld, omdat er vaak veel keuzevrijheid is. Zo kan een leerling een taal gewoon niet als vak kiezen. In de sector Economie moeten leerlingen kiezen tussen wiskunde of een tweede moderne vreemde taal. Ze kunnen dan de vreemde taal vermijden door wiskunde te kiezen. Leerlingen die in de eerste twee lesjaren ontheffing hadden, behouden deze ontheffing. Ze kunnen dan voor een ander vak kiezen, zoals Arabisch, Turks, Spaans, maatschappijleer II, geschiedenis en staatsinrichting of aardrijkskunde.

Vrijstelling 2e vreemde taal HAVO/VWO

In de eerste drie leerjaren van HAVO en VWO zijn zowel Frans als Duits verplicht. Er kan geen ontheffing worden verleend aan dyslectische leerlingen. Wel kan de school in de eerste drie leerjaren zelf invulling geven aan het onderwijs in de tweede moderne vreemde taal, omdat er, met uitzondering van Engels, geen kerndoelen zijn voor moderne vreemde talen. Zo kan er bijvoorbeeld meer nadruk worden gelegd op mondelinge communicatie en minder op leesvaardigheid. De school moet hierbij wel rekening houden met de mogelijke profielkeuze van de leerling in verband met zijn doorstroommogelijkheden.

NB: Er is ontheffing mogelijk voor beide talen, wanneer de leerling Spaans, Arabisch of Turks volgt of bij leerlingen die in het buitenland onderwijs hebben gehad en daar te weinig Duits of Frans hebben gehad.

HAVO leerlingen kunnen een tweede moderne taal in de bovenbouw vermijden door een ander profiel te kiezen dan Cultuur en Maatschappij. Leerlingen in de bovenbouw van het Atheneum moeten naast Engels een tweede moderne vreemde taal volgen. Hierbij kan gekozen worden uit Frans, Duits, Spaans, Italiaans, Russisch, Arabisch, Turks of Fries. Leerlingen kunnen hiervan ontheffing krijgen als zij:

- een stoornis hebben die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis hebben die effect heeft op taal (bijvoorbeeld slechthoortheid)
 - een andere moedertaal hebben dan Nederlands of Fries onderwijs volgen in het profiel Natuur en Techniek of Natuur en Gezondheid, en, bijvoorbeeld door hun dyslexie, zo slecht presteren op de taal waarvoor ze de ontheffing vragen, dat dit naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding in de weg staat
- Voor leerlingen op het Gymnasium is geen ontheffingsmogelijkheid geregeld, omdat daar de klassieke taal in plaats van de tweede moderne vreemde taal komt.

Niveau	Leerjaar	Taal	Regel
VMBO/HAVO/VWO	Alle	Nederlands	Geen vrijstelling
VMBO/HAVO/VWO	Alle	Engels	Geen vrijstelling
VMBO	1e en 2e	Frans/Duits	Moet één van de twee talen volgen er is ontheffing mogelijk voor beide talen, wanneer een leerling Spaans, Arabisch of Turks volgt of bij leerlingen die in het buitenland onderwijs hebben gehad en daar te weinig Duits of Frans hebben gehad
VMBO	bovenbouw	Frans/Duits	Veel keuzevrijheid, talen kunnen vermeden worden
HAVO/VWO	1e, 2e en 3e	Frans/Duits	Geen vrijstelling; school kan wel zelf invulling geven aan het onderwijs. Er is ontheffing mogelijk voor één van de twee talen, wanneer een leerling Spaans, Arabisch, Russisch, Italiaans of Turks volgt of bij leerlingen die in het buitenland onderwijs hebben gehad en daar te weinig Duits of Frans hebben gehad
HAVO	bovenbouw	Frans/Duits	Geen, als ze geen Cultuur en Maatschappij kiezen
VWO	bovenbouw	Frans/Duits	Moet een moderne 2e taal volgen Dit kan in plaats van Frans of Duits ook Spaans, Italiaans, Russisch, Arabisch, Turks of Fries zijn. Leerlingen kunnen ontheffing hiervan krijgen als zij een (zintuiglijke)stoornis hebben die betrekking heeft op taal, een andere moedertaal hebben dan Nederlands of Fries of ze zo slecht presteren dat dit een succesvolle afronding van de opleiding in de weg staat (in het profiel Natuur- en Gezondheid of Natuur- en Techniek).
Gymnasium	bovenbouw	Frans/Duits	Klassieke taal in plaats van Frans of Duits

Toetsweken en schoolexamens

Tijdens de toetsweken en schoolexamens zitten de dyslectische leerlingen in een apart lokaal. Zo kunnen we bewaken dat de leerling tijdverlenging krijgt. De regel is: 25% meer tijd met een maximum van een half uur.

De leerlingen die met L2S willen werken zitten tijdens de toetsweken en de schoolexamens in lokaal 35a. Ze krijgen extra tijd en hebben de beschikking over

een schoolcomputer met L2S.

Centraal eindexamen

Dyslectische leerlingen extra tijd voor een eindexamen. De regel is: 25% meer tijd met een maximum van een half uur.

Ook hier geldt dat leerlingen gebruik mogen maken van verklanking van de examens (bijlage 3).

Voorwaarde is dat de leerling in de voorgaande schooljaren reeds gebruik heeft gemaakt van verklanking van toetsen.

Bij de eindexamens zitten de leerlingen in de examenzaal. De dyslectische leerlingen worden indien mogelijk vooraan geplaatst, zodat zij geen last hebben van leerlingen die eerder klaar zijn.

Zij moeten wachten tot de sluiting van de zitting, aangezien hun werk geprint moet en ondertekend moet worden.

8. Bronnen

Boeken

Henneman e.a. – Protocol dyslexie voortgezet onderwijs – Masterplan dyslexie

Sites

- dedicon.nl
- examenblad.nl
- lexima.nl
- masterplandyslexie.nl

Tools

- beterspellen.nl (spelling)
- digischool.nl
- engelsklaskaal.nl/oefenen-met-grammatica/
- quizlet.com/
- lereniseenmakkie.nl
- meestermichael.nl
- wrts.nl (woordjes leren)

Bijlage 1

Checklist dyslexieverklaring voor scholen en instellingen

Vraag	Check
Inhoud psychodiagnostisch rapport bij de dyslexieverklaring	
<p>Is er een psychodiagnostisch onderzoeksrapport bijgevoegd waarin minimaal de volgende onderdelen op navolgbare wijze aan bod komen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderkende diagnose (classificatie) • Verklarende diagnose (grondslag) • Indicerende diagnose (aanpak, samenhang met eventuele andere stoornissen, belemmeringen) 	
Staat er een datum op de verklaring? 1	
Blijkt uit de rapportage dat andere oorzaken van de lees- en spellingsproblemen zijn uitgesloten?	
Wordt duidelijk aangegeven welke specifieke belemmeringen op het gebied van lezen en/of spelling de student/leerling ondervindt?	
Wordt duidelijk aangegeven welke behandeling en materiele voorzieningen deze leerling/student nodig heeft?	
Wordt duidelijk aangegeven welke begeleiding deze leerling/student nodig heeft?	
Wordt duidelijk aangegeven welke compensaties/dispensaties deze student/leerling nodig heeft?	
Kwaliteit van de professional	
<p>Is de verklaring ondertekend door een geregistreerde deskundige psycholoog of orthopedagoog? 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • GZ-psycholoog (BIG) • Kinder- en Jeugdpsycholoog (NIP) • Kinder- en Jeugdpsycholoog (SKJ) • Orthopedagoog generalist (NVO) • Postmaster orthopedagoog (SKJ) • Deelnemers NKD/NRD 	
Vorm van de dyslexieverklaring	
Is de geldigheidsduur aangegeven? 3	

1. Een gedateerde verklaring biedt de mogelijkheid om te checken of de in de verklaring opgenomen behandeling, begeleiding en compensaties/dispensaties nog van toepassing zijn en/of actualisatie aan de orde is.

2. De volgende register zijn openbaar:

- <https://www.biqregister.nl/>
- <https://www.psynip.nl/contact-en-service/vind-een-psycholoog.html>
- <https://skjeugd.nl/register-zoeken>
- <https://www.nvo.nl/zoek-een-pedagoog/zoeken-in-registers.aspx>
- <https://skjeugd.nl/register-zoeken>

Om te checken of een deskundige is aangesloten bij één van de kwaliteitsinstituten dyslexie kunt u de website www.nrd-kd.nl raadplegen. Op de website van de NVO <https://www.nvo.nl/zoek-een-pedagoog/zoek-een-dyslexiedeskundige.aspx> kunt u opzoeken of een daar geregistreerde orthopedagoog heeft aangegeven deskundig te zijn op het terrein van dyslexie.

3. Een diagnose is in beginsel onbeperkt geldig. De in de verklaring opgenomen behandeling, materiele voorzieningen, begeleiding, compensaties en dispensaties zijn dat niet. Een leerling heeft in het voortgezet onderwijs bijvoorbeeld baat bij heel andere faciliteiten dan op de basisschool.

Dyslexiepas

Naam:

Geboortedatum:

Handtekening RT docent of zorgcoördinator

Datum:

Maakt een leerling misbruik van deze kaart dan vervalt het recht op betreffende faciliteiten.

Tijdens de proefwerkweken moet een leerling voor alle vakken tijdverlenging nemen.

Faciliteiten

L2S

Boeken digitaal

Aangepaste normering spelfouten

SO indien mogelijk mondeling

Tijdverlenging

Aangepast lesprogramma voor Frans/ Duits vanaf leerjaar 3, indien de leerling het vak niet kiest.

kopie zit in leerlingendossier

Bijlage 3 Beoordelingsmodel Nederlands

	Niet-Dyslecten	Dyslecten
Schrijven		
Spellingtoetsen	Alle fouten fout rekenen	Alle fouten fout rekenen
Werkwoord-spelling	Alle fouten fout rekenen	Alle fouten fout rekenen
Ontleden	Alle fouten fout rekenen	Alle fouten fout rekenen
Schrijftoetsen/ opdrachten Stijlopgaven	Per spellings- en/of interpunctiefout 0,1 aftrekken met een maximum van 1,0 Geen gebruik van spellingcontrole op computer toegestaan	Per spellings- en/of interpunctiefout 0,1 aftrekken met een maximum van 1,0 Geldt voor de leerlingen in klas 4 t/m 6 havo en vwo bij schrijfvaardigheid, en voor de examen- kandidaten. Geen gebruik van spellingcontrole op computer toegestaan

Lezen		
Leestoetsen/ begrijpend lezen	Per spelling- en/of interpunctiefout 0,1 aftrekken met een maximum van 1,0	Geen spelfouten rekenen; met uitzondering van hoofdletters aan het begin en interpunctie aan het einde van de zin. Per fout 0,1 aftrekken met een maximum van 1,0
Verplichte literatuur lezen	Boeken lezen	Gebruik van luisterboeken/ e-books (zie de lijst van de mediatheek/bibliotheek)

Luisteren		
Luistertoetsen	Voldoende pauze tussen opgaven geven, zodat de leerling de vraag goed kan lezen. Per spelling- en/of interpunctiefout 0,1 aftrekken met een maximum van 1,0	Voldoende pauze tussen opgaven geven, zodat de leerling de vraag goed kan lezen. Geen spelfouten rekenen; met uitzondering van hoofdletters aan het begin en interpunctie aan het einde van de zin. Per fout 0,1 aftrekken met een maximum van 1,0

Spreken		
Spreekopdrachten (zoals betoog, mondeling, spreekbeurt/debat)	Beoordelingsformulier	Dezelfde beoordeling als niet- dyslecten

Centraal Examen		
mavo: lees- en schrijfvaardigheid havo: lees- en schrijfvaardigheid vwo: lees- en schrijfvaardigheid	Zie www.examenblad.nl Woordenboekgebruik toegestaan	Zie www.examenblad.nl : <i>'Kandidaten met een beperking (algemeen)'</i> Woordenboekgebruik toegestaan

Bijlage 4 Beoordelingsmodel Moderne Vreemde Talen

	Niet-dyslecten	Dyslecten
Schrijven		
Woorden	Alle fouten fout rekenen.	Dyslexiefouten niet fout/soepeler rekenen.
Werkwoordspelling	Alle fouten fout rekenen	Indien het een opdracht betreft waar alleen werkwoordspelling wordt getoetst: alle fouten fout rekenen. In vertaalzinnen fonetisch juist geschreven werkwoorden goed rekenen. Dyslexiefouten niet fout/soepeler rekenen.
Brief schrijven	Alle fouten fout rekenen.	Dyslexiefouten niet fout/soepeler rekenen.
Lezen		
Leestoetsen/begrijpend lezen		Geen spelfouten rekenen.
Verplichte literatuur lezen	Boeken lezen	Gebruik van luisterboeken (zie de lijst van de mediatheek)
Luisteren		
Luistertoetsen	Voldoende pauze tussen opgaven geven, zodat de leerling de vraag goed kan lezen.	Voldoende pauze tussen opgaven geven, zodat de leerling de vraag goed kan lezen. Geen spelfouten rekenen.
Spreken		
Spreekopdrachten - Betoog, mondeling, spreekbeurt	Beoordeling	Dezelfde beoordeling als niet-dyslecten.

Soorten taalfouten

Niet fout tellen: Dyslexiefouten

- Letters verwisselen (prefect i.p.v. perfect)
- Letters vergeten (instalation i.p.v. installation)
- Accenten (age i.p.v. âge)
- Verkeerd hoofdlettergebruik (amerika, het Spel (Duits))
- Herhalingsfouten (bijv. 10x hetzelfde woord fout schrijven =één keer fout)
- Fonetisch geschreven woorden (technisi i.p.v. technici)

Wel fout tellen: Grammaticafouten

- niet/foutief toepassen van de grammaticaregel
(meervoudsfouten, fouten in werkwoorden, fouten in zinsconstructie)
- INDIEN GRAMMATICA SPECIFIEK GETOETST WORDT!

Wel fout tellen: Restfouten

- Formuleringsfouten
- fouten met verwijzwoorden, onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste zinsbouw
- onherkenbare fouten
- verkeerde inhoud
- interferentiefouten bij vertalingen (MVT) (bijv. Je bien 14 ans i.p.v. J'ai 14 ans)
- beschrijving in relatie met andere taal (bijv. mooi boy, elke T).

Contactgegevens:

Mevr. N. Schols Ondersteuningscoördinator
n.schols@stichtinglvo.nl

Dhr. T. Gulpen Remedial teacher
t.gulpen@stichtinglvo.nl

Mevr. S. Sieler Remedial teacher
s.sielier@stichtinglvo.nl

Telefonisch te bereiken via school: 043-4505310